

РЕЗЮМЕТА

НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА ГЛ. АС. Д-Р АТАНАС ДИМИТРОВ ДИМИТРОВ,

катедра „Национална и регионална сигурност“, УНСС,

ВЪВ ВРЪЗКА С УЧАСТИЕ В КОНКУРС

ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8. ИКОНОМИКА, НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „ИКОНОМИКА НА ОТБРАНАТА, ВЪОРЪЖЕНИ КОНФЛИКТИ И МИГРАЦИЯ“, В УНИВЕРСИТЕТА ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

I. Монография

Димитров, А. (2025). *Влияние на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в контекста на Целите на ООН за устойчиво развитие*. Академично издателство УНСС, 166 с. ISBN: 978-619-232-911-2.

Dimitrov, A. (2025). *Impact of armed conflicts on food security in the context of the UN Sustainable Development Goals*. UNWE Academic Publishing House, 166 p. ISBN: 978-619-232-911-2.

Резюме

Монографията изследва връзката между въоръжените конфликти и продоволствената сигурност в контекста на Целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН, по-специално по отношение на постигането на ЦУР 2: Предотвратяване на глада.

Основна цел на монографичния труд е да разкрие дали съвременните въоръжени конфликти водят до продоволствена несигурност и в кои страни – пряко засегнати или дори и в отдалечени от тях държави, а по този начин и до възпрепятстване на усилията по постигане на ЦУР и по-специално на ЦУР 2. Акцентира се както върху негативното влияние, което оказва един въоръжен конфликт върху страната или територията, в която се развива той, така и върху пред-приеманите действия от страна на междуправителствени организации и държавни власти с цел облекчаване на местното население.

За постигането на горепосочената цел авторът си поставя няколко изследователски задачи: (1) извеждане на основни дефиниции и анализиране на въоръжените конфликти, (2) дефиниране на продоволствена сигурност и изясняване на основни нейни характеристики; (3) анализиране на ЦУР 2: Предотвратяване на глада, (4) изследване на влиянието на въоръжените конфликти върху постигането на продоволствена сигурност и ЦУР 2 и (5)

формулиране на основни мерки за справяне с негативното влияние на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в контекста на постигане на ЦУР 2.

Като обект на изследването се определят въоръжените конфликти, а като предмет на изследване – влиянието, което оказват върху продоволствената сигурност в контекста на постигането на ЦУР 2: Предотвратяване на глада.

Като основно ограничение в изследването влиянието на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност с оглед постигането на Глобалните цели се ограничава до ЦУР 2. Монографията е структурирана в пет глави, всяка от които допринася за разбирането на връзката между въоръжени конфликти, продоволствена сигурност и постигането на Целите за устойчиво развитие на ООН.

Първа глава представя същността на въоръжените конфликти, в това число съществуваща терминология, изследвания и статистики.

Втора глава хвърля светлина върху продоволствената сигурност и нейното значение за развитието на определени региони и света като цяло.

В трета глава са представени Целите на ООН за устойчиво развитие и Дневен ред 2030, като специално внимание, имайки предвид целта на монографията, е обърнато на ЦУР 2, а именно поставяне на край на глада и постигане на продоволствена сигурност.

Четвърта глава е посветена на влиянието, което имат въоръжени- те конфликти върху постигането на продоволствена сигурност, а по този начин и върху постигането на Глобалните цели на ООН, като са поместени и конкретни случаи от практиката.

В последната, пета глава, са представени конкретни мерки и предложения за справяне с негативното влияние на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в контекста на постигане на Целите за устойчиво развитие.

Abstract

The monograph explores the relationship between armed conflict and food security in the context of the UN Sustainable Development Goals (SDGs), particularly in relation to the achievement of SDG 2: Zero hunger.

The main goal of the book is to reveal whether contemporary armed conflicts lead to food insecurity and in which countries – only in those torn by the conflict or even in countries distant from them, and thus to hindering efforts to achieve the SDGs and in particular SDG 2. The emphasis is on both the negative impact that an armed conflict has on the country or territory in which it occurs, and on the actions taken by intergovernmental organizations and state authorities to alleviate the suffering of the local population.

To achieve the above goal, the author sets several research tasks: (1) selecting basic definitions and analyzing armed conflicts, (2) defining food security and clarifying its main characteristics; (3) analyzing SDG 2: Preventing Hunger, (4) examining the impact of armed conflicts on the achievement of food security and SDG 2, and (5) formulating key measures to address the negative impact of armed conflicts on food security in the context of achieving SDG 2.

The object of the study is armed conflicts, and the subject of research is the impact they have on food security in the context of achieving SDG 2: Zero Hunger.

As a major limitation of the study, the impact of armed conflicts on food security in view of achieving the Global Goals is limited to SDG 2. The monograph is structured in five chapters, each of which contributes to the understanding of the relationship between armed conflicts, food security and the achievement of the UN Sustainable Development Goals.

Chapter 1 presents the essence of armed conflicts, including existing terminology, research and statistics.

Chapter 2 sheds light on food security and its importance for the development of certain regions and the world as a whole.

Chapter 3 presents the UN Sustainable Development Goals and the 2030 Agenda, with particular attention paid to SDG 2, namely ending hunger and achieving food security.

Chapter 4 is dedicated to the impact that armed conflicts have on achieving food security, and thus on achieving the UN Global Goals. Specific case studies are also included.

The final, fifth chapter presents specific measures and recommendations for addressing the negative impact of armed conflicts on food security in the context of achieving the SDGs.

II. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

- 2.1. Dimitrov, A., & Pavlov, V. (2023). Mixed Migration after the Taliban Takeover in Afghanistan: State Capacity and Public Perceptions in Bulgaria. *Two Homelands*, 2023(57), 25-43. <https://doi.org/10.3986/dd.2023.1.02>.**

<https://www.scopus.com/pages/publications/85150887744?origin=resultslist>

Резюме

В светлината на превземането на Афганистан от талибаните през август 2021 г., тази статия има за цел да анализира както отношението на българското население към новодошлите, така и капацитета на Република България да управлява адекватно смесената миграция. За тази цел беше проведено проучване на обществените нагласи в градовете Харманли и София, където се намират четири от петте регистрационно-приемателни центрове (РПЦ) в България. В статията се твърди, че трудностите на държавата при справянето с увеличения приток на мигранти и евентуалната им интеграция се дължат главно на очевидния ѝ отказ да поеме водеща роля в това отношение и липсата на комуникация с местното население, особено там, където се намират РПЦ.

Abstract

In light of the Taliban takeover in Afghanistan in August 2021, this paper aims to analyze the Bulgarian population's attitudes toward newcomers and the Republic of Bulgaria's capacity to manage mixed migration adequately. Toward this aim, a public perceptions survey was conducted in the cities of Harmanli and Sofia, where four out of five migrant registration and reception centers (RRCs) in Bulgaria are located. The paper argues that the state's difficulties in coping with an increased influx of migrants and their potential integration are primarily due to its apparent

reluctance to take the lead in this regard and the lack of communication with the local population, especially in areas where RRCs are situated.

- 2.2. Dimitrov, A. & Pavlov, V. (2023). Economic Challenges to Ukrainian Refugee Integration in Central and Eastern Europe. *Journal of Liberty and International Affairs*, 9 (3), 98-118. <https://doi.org/10.47305/JLIA2393089d>.

<https://www.scopus.com/pages/publications/85181221662?origin=resultlist>

Резюме

Инвазията на Русия в Украйна доведе до разселване на милиони украинци, което доведе до социално-икономически и политически предизвикателства за приемащите страни. Регионалният план за реакция на бежанците, обхващащ силно засегнатите държави-членки на ЕС, е във фокуса на това проучване, като се анализира как е бил решен въпросът за интеграцията на бежанците, със специален акцент върху недостатъците и пропуските в приложението на подхода. За целите на анализа се сравняват различни демографски и социално-икономически данни и стратегически национални документи, свързани с интеграцията на бежанците. Заетостта се определя като ключов инструмент за интеграцията на украинските бежанци. Констатациите разкриват липсата на обща политика за интеграция на бежанци сред изследваните страни, въпреки сходните минали и настоящи социално-икономически обстоятелства и среда за сигурност, включително по отношение на смесената миграция. Изследването подчертава редица неясноти в тези страни, включително във връзка с възприятията на местното население, които възпрепятстват интеграцията на украинските бежанци. В този ред на мисли се твърди, че има необходимост от хармонизирани мерки на ЕС и тяхното дългосрочното прилагане, за да се облекчи икономическата тежест на войната в Украйна и да се осигури предвидимост в действията на отделните правителства.

Abstract

The invasion of Ukraine by Russia has resulted in the displacement of millions of Ukrainians, leading to socio-economic and political challenges for the host countries. The Refugee Response Plan, encompassing heavily affected EU Member States, has been the focus of this study, examining how the issue of refugee integration was addressed, with a specific emphasis on flaws and omissions in the approach. Various demographic and socioeconomic data and strategic national documents related to refugee integration were compared for this analysis. Employment was identified as a key tool for the integration of Ukrainian refugees. The findings revealed a lack of a common refugee integration policy among the surveyed countries despite similar past and current socioeconomic circumstances and security environments, including mixed migration. Ambiguities across these countries, including local population perceptions hindering Ukrainian refugee integration, were observed. Consequently, we assert the necessity for EU harmonized measures, emphasizing their long-term implementation to alleviate the economic burden of the war in Ukraine and provide predictability in the actions of individual governments.

2.3. Dimitrov, A., & Penkova, T. (2024). The EU's Approach to Irregular Migration in the Contemporary Fragile Context: An Effective Model?. *Connections: The Quarterly Journal*, 23(3), 9-26. <https://doi.org/10.11610/Connections.23.3.01>.

<https://www.scopus.com/pages/publications/105022083717?origin=resultslist>

Резюме

Тази статия анализира подхода на ЕС за справяне с нелегалната миграция на фона на влошаващата се среда за сигурност и други предизвикателства, като например изменението на климата. В нея се твърди, че вратичките и недостатъците, както в рамките на държавите членки, така и между тях, създават стимули за инструментализиране на миграцията от трети държави и политически актьори. В същото време, въпреки че миграционните движения, причинени от изменението на климата, обикновено са вътрешни и временни, липсата на общоприет термин за климатична миграция и климатични мигранти възпрепятства интегрирането на предизвиканата от климата миграция в миграционните политики на ЕС, особено когато тя се случва в контекста на въоръжени конфликти.

Abstract

This article analyzes the EU's approach to addressing irregular migration against the background of a deteriorating security environment and other challenges such as climate change. It argues that loopholes and flaws, both within and between member states, create incentives for the instrumentalization of migration by third countries and political actors. At the same time, although migrant movements caused by climate change are generally internal and temporary, the lack of a commonly accepted term for climate migration and climate migrants hinders the integration of climate-induced migration in EU migration policies, especially when it occurs alongside armed conflicts.

2.4. Dimitrov, D., Penchev, G., Poudin, K., Pavlov, G., Dimitrov, A., Pavlov, V., ... & Petrov, N. (2025, June). Illegal Trade in Tobacco Products Indicator. In *ENVIRONMENT. TECHNOLOGY. RESOURCES. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Vol. 2, pp. 123-127)*. <https://doi.org/10.17770/etr2025vol2.8587>.

<https://www.scopus.com/pages/publications/105011680433?origin=resultslist>

Резюме

Незаконната търговия с тютюневи изделия представлява сериозно предизвикателство за глобалното здраве, като подкопава усилията за контрол на тютюна, намалява държавните приходи и увеличава достъпността на нерегулирани тютюневи изделия. За да се справим ефективно с този проблем, въвеждаме Индикатора за незаконна търговия с тютюневи изделия (ИТТРИ), всеобхватен инструмент, предназначен за визуализиране и проследяване на моделите на незаконна търговия с тютюневи изделия в световен мащаб. ИТТРИ интегрира данни за фалшифицирани цигари, контрабандни дейности и рискови фактори, свързани с тези незаконни практики. Чрез използване на интерактивна система за картографиране, този индикатор улеснява наблюдението в реално време на високорискови региони и канали, участващи в незаконната търговия. Изследването

демонстрира как ИТТPI може да се прилага в различни контексти, за да се идентифицират горещи точки на незаконна дейност и да се предскажат бъдещи тенденции въз основа на анализ на исторически данни. Този подход не само помага на правоприлагащите органи, но и информира политиците за целенасочени интервенции, необходими за укрепване на регулаторните рамки срещу контрабандата на тютюневи изделия. Чрез повишаване на прозрачността и координацията между международните заинтересовани страни, ИТТPI предлага обещаващо решение за борба с глобалния проблем с незаконната търговия с тютюневи изделия, като същевременно подкрепя по-широки цели за обществено здраве, насочени към намаляване на разпространението на тютюнопушенето в световен мащаб.

Abstract

The illicit trade in tobacco products poses a significant challenge to global health by undermining tobacco control efforts, reducing government revenues, and increasing the accessibility of unregulated tobacco products. To address this issue effectively, we introduce the Illicit Trade in Tobacco Products Indicator (ИТТPI), a comprehensive tool designed to visualize and track illicit tobacco trade patterns worldwide. The ИТТPI integrates data on counterfeit cigarettes, contraband activities, and risk factors associated with these illegal practices. By leveraging an interactive mapping system, this indicator facilitates real-time monitoring of high-risk regions and channels involved in illicit trade. Our study demonstrates how ИТТPI can be applied across diverse contexts to identify hotspots of illicit activity and predict future trends based on historical data analysis. This approach not only aids law enforcement agencies but also informs policymakers about targeted interventions needed to strengthen regulatory frameworks against tobacco smuggling. By enhancing transparency and coordination among international stakeholders, the ИТТPI offers a promising solution for combating the global problem of illicit tobacco trade while supporting broader public health objectives aimed at reducing smoking prevalence worldwide.

III. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове.

3.1. Dimitrov, A. (2026). Language Skills in UN Peace Operations - A Narrative Literature Review. *Language, Individual & Society* 19, 145-153. <https://doi.org/10.62991/LIS1996765936>.

Резюме

Тази статия анализира текущото състояние на познанията за ролята на езика в мироопазващите операции на ООН. Чрез наративен преглед на литературата, това изследване разкрива тенденциите и пропуските в изследванията на езиковите умения в мироопазващите операции след въвеждането на доклада „Брахими“ през 2000 г. Статията

подчертава някои често срещани предизвикателства, пред които са изправени националните военни служители от няколко държави на три континента, когато родният им език е различен от английски и френски, което предполага, че адекватното езиково обучение преди разполагането на войските остава от второстепенно значение за отделните държави. Поради това се препоръчва националните правителства и вземащите решения във военните сили да увеличат усилията си в тази област, като се има предвид, че защитата на цивилното население е основна цел на всеки мандат и като се има предвид значителната роля на мироопазващите операции в настоящата среда за сигурност.

Abstract

This paper analyses the current state of knowledge on the role of language in UN peace operations. Through a narrative literature review, this study reveals the trends and gaps in research on language skills in peace operations following the introduction of the Brahimi Report in 2000. The paper highlights some common challenges faced by national military staff from several countries across three continents when their native language differs from English and French, suggesting that adequate language training prior to deployment remains of secondary importance to the individual states. Therefore, it is recommended that national government and military decision makers increase their efforts in this area, given that the protection of civilians is a core objective of every mandate and considering the significant role of peace operations in the current security environment.

3.2. Димитров, А. (2025). *Ролята на България в поддържането на международен мир и сигурност*. В Градинаров, Б. (ред.). *Общата европейска отбрана и мястото на България в нея*. Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“. с. 161-179.

Резюме

В настоящата статия се твърди, че идеята за Обща европейска отбрана все още е далеч от практическо приложение поради различните национални интереси в рамките на ЕС и зависимостта от произведените в САЩ въоръжения и военни технологии. На този фон и предвид нарастващите разходи за отбрана и промените в международния политически ред и среда за сигурност, Република България е на кръстопът: дали да продължи да разчита на НАТО и след това на бъдеща засилена Обща европейска отбрана, или да търси и други решения. Настоящото изследване предполага, че България трябва да се стреми към постигане на националната си сигурност чрез по-активен принос за поддържането на международния мир и сигурност. Това означава, че страната трябва да положи много повече усилия в мироопазващи операции, включително в такива, ръководени от ООН, както и в хуманитарни действия, както чрез тяхното финансиране, така и чрез осигуряване на необходимия военен и цивилен персонал.

Abstract

This paper argues that the idea of Common European Defence is still far from being implemented in practice due to different national interests within the EU and the dependence on the US-made armaments and military technologies. Against this background and given the rising defence expenditures and the changes in the international political order and security environment, the Republic of Bulgaria is on a crossroad: whether to continue to count on NATO and then on a

future enhanced Common European Defence, or to look for other solutions as well. The present study suggests that Bulgaria should be aimed at achieving its national security through contributing more actively to maintaining international peace and security. This means that the country has to put a lot more effort in peace operations, including in UN-led ones, as well as in humanitarian actions both through their funding and providing the necessary military and civil staff.

3.3.Dimitrov, A. (2024). Refugee Employment in Bulgaria: Why National Integration Policy Matters. *Journal of International Scientific Publications: Economy & Business*, Vol. 18, pp. 97-109. <https://doi.org/10.62991/EB1996487196>.

Резюме

Статията подчертава значението на ролята на държавата в заетостта на бежанците в България. В тази насока се анализират настоящите нужди на пазара на труда в страната и възможността за повече лица, получили международна закрила, да компенсират, поне до известна степен, недостига на работна ръка в България. Настоящото изследване показва, че в съществуващите политически контекст и среда за сигурност политическите актьори и широко разпространените местни възприятия за бежанците влияят негативно върху интеграцията на последните, възпрепятствайки приемането на национална интеграционна политика в България. Авторът твърди, че подобна политика ще подобри заетостта на бежанците в дългосрочен план, както и отношенията между тях и местното население. По този начин това ще бъде от полза за националната икономика и ще действа като превантивен инструмент по отношение на заплахите за националната сигурност, които могат да възникнат от потенциалната маргинализация на лицата, получили международна закрила.

Abstract

This paper highlights the importance of the state's role in refugee employment in Bulgaria. In this line of thinking, it analyses the current labour market's needs in Bulgaria and the opportunity for more beneficiaries of international protection to compensate, at least to some extent, the manpower shortage in the country. The present study shows that in the current political and security context political actors and widespread local perceptions towards refugees negatively affect the integration of the latter, hindering the adoption of a national integration policy in Bulgaria. Concerning this, the paper argues that such a policy will improve refugees' employability in a long-term perspective as well as the relationship between them and the local population. Thus, it will benefit the national economy and act as a preventive tool in terms of threats to national security that may arise from the potential marginalization of beneficiaries of international protection.

3.4. Dimitrov, A. (2024). Promoting Sustainable Development through Higher Education: The Case of Bulgaria. *Educational Alternatives*. Vol. 22, pp. 31-42. <https://doi.org/10.62991/EA1996435430>.

Резюме

Висшето образование играе важна роля в устойчивото развитие. Университетите по целия свят имат потенциала да допринесат значително за напредъка към Целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН чрез прилагане на практики за устойчивост в своите кампуси и чрез своите образователни програми. Във връзка с това и на фона на постоянно намаляващия брой студенти в България, това изследване се стреми да анализира ролята на българските висши учебни заведения в насърчаването на устойчивото развитие. Авторът твърди, че повечето от съществуващите бакалавърски и магистърски програми, предназначени да бъдат свързани с устойчивото развитие, не са ясно свързани с ЦУР и се преподават само на български език, което възпрепятства възможностите както за постигане на глобалните цели, така и за подобряване на системата на висшето образование в страната. Изследването защитава тезата, че адекватен подход за българските университети за адекватно насърчаване на устойчивото развитие е стартиране на международни програми, насочени както към български, така и към чуждестранни студенти, както и чрез включване на ЦУР в повечето преподавани дисциплини.

Abstract

Higher education plays an important role in sustainable development. Universities across the globe have the potential to significantly contribute to progress towards the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs) by implementing sustainability practices on their campuses and through their educational programmes. Concerning this and against the background of a constantly declining number of students in Bulgaria, this paper seeks to analyse the Bulgarian higher education institutions' role in promoting sustainable development. It argues that most of the existing bachelor's and master's programmes intended to be related to sustainable development, are not clearly associated with the SDGs and taught in Bulgarian language only, which hinders the opportunities for both the achievement of the Global goals and for the improvement of the country's higher education system. The paper therefore concludes that an adequate approach for Bulgarian universities to properly promote sustainable development is through launching international programmes targeting both Bulgarian and foreign students as well as through incorporating the SDGs into most disciplines.

3.5. Димитров, А. (2024). Демографски процеси и тяхното значение за националната сигурност на Република България, *Инфраструктура & Комуникации*. кн. 16 (оригиналният текст е приет за публикуване през 2020 г.), 72-78.

Резюме

Настоящата публикация анализира възможността България да се изправи в дългосрочен аспект пред сериозни предизвикателства пред нейната национална сигурност, в случай че настоящите демографски процеси у нас и в глобален мащаб продължат със сходни темпове, особено предвид политическите и икономически интереси на други

държави в България и региона: от военните разходи и проекти за енергийна сигурност до религиозни въпроси. Разгледани са някои аспекти на текущите тенденции по отношение на миграция, раждаемост и смъртност със значение за националната сигурност на страната, както и превантивни мерки, чрез които да се избегне евентуален конфликт в нея през идните десетилетия.

Abstract

This paper analyzes the possibility for Bulgaria to face serious challenges to its national security in the long run, if the current demographic processes at both the national and global levels continue at a similar pace, especially given the political and economic interests of other countries in Bulgaria and the region: from military spending and energy security projects to religious issues. The study regards some aspects of the current trends in terms of migration, birth and death rates relevant to the Bulgarian national security and recommends preventive measures to avoid possible conflict in the country in the coming decades.

3.6.Димитров, А. (2023). Влиянието на въоръжени конфликти в региона MENA върху нерегламентираната миграция към България. В Миграционният риск пред Република България: Сборник с доклади от семинар, проведен в рамките на Национална научна програма „Сигурност и отбрана“. Академия на МВР, с. 44-52.

Резюме

Смесените мигрантски потоци към ЕС продължават да бъдат сериозно предизвикателство пред Република България както по отношение на нейната сигурност, така и в политическо, икономическо и социално отношение. Този доклад насочва вниманието към региона на Близкия изток и Северна Африка (MENA), който представлява не само източник на нерегламентирана миграция, но и транзитен регион за търсещи убежище и други мигранти, пристигащи от по-отдалечени конфликтни и/или развиващи се страни. Авторът твърди, че противодействието на нерегламентираната миграция е по-скоро спорадично, а не част от последователна и дългосрочна политика на българската държава. Това е особено видимо, когато се вземат под внимание първопричините за тази миграция, сред които са и въоръжените конфликти. Поради тези причини България би следвало да води активна външна политика, насочена към деескалация на въоръжените конфликти в региона MENA, както и за избягване на съперничества на регионално равнище, особено във връзка с разрешаването на мигрантски и бежански въпроси на европейска територия.

Abstract

Mixed migration flows to the EU continue to pose a serious challenge to the Republic of Bulgaria in terms of its national security as well as in political, economic and social terms. This paper focuses on the Middle East and North Africa (MENA) region, which is not only a source of irregular migration, but also a transit region for asylum seekers and other migrants arriving from more distant conflict-affected and/or developing countries. The author argues that countering irregular migration is rather sporadic, rather than part of a consistent and long-term policy of the

Bulgarian state. This is especially evident when considering the root causes of mixed migration, including armed conflicts. Therefore, Bulgaria should pursue an active foreign policy aimed at de-escalating armed conflicts in the MENA region, as well as avoiding rivalries at the regional level, especially in relation to resolving migrant and refugee issues on European territory.

3.7. Dimitrov, A. & Pavlov, V. (2023). EU-third countries cooperation in managing irregular migration. *International Scientific Journal Security & Future (2)*. Scientific Technical Union of Mechanical Engineering – Industry 4.0 Bulgaria, pp. 46-48.

Резюме

Арабската пролет и последвалите въоръжени конфликти в региона на Близкия изток и Северна Африка доведоха до безпрецедентни смесени миграционни потоци към ЕС. В отговор на това бяха предложени и приложени редица мерки за справяне с незаконната миграция както на национално, така и на регионално ниво. Настоящата публикация анализира мерките, които се отнасят конкретно до отношенията на ЕС със съседните му трети държави. Особено внимание се обръща на споразуменията, включващи предоставянето на финансова помощ на трети държави в замяна на усилия за спиране на миграционните потоци. По този начин в изследването се твърди, че тази практика е по своята същност противоречива и не води до значителен успех в справянето с незаконната миграция, както вече е наблюдавано неведнъж. Поради това се отправят конкретни препоръки, насочени към по-добро справяне с проблема със смесената миграция на равнище ЕС.

Abstract

The Arab Spring and subsequent armed conflicts in the MENA region resulted in unprecedented mixed migration flows toward the EU. In response, a range of measures addressing irregular migration have been proposed and implemented at both national and regional levels. This paper analyses those measures that pertain specifically to the EU's relations with its neighboring third countries. Particular attention is given to agreements involving the provision of financial assistance to third countries in exchange for efforts to stem migrant flows. We argue that this practice is inherently controversial and has not produced significant success in addressing irregular migration, as it has already been observed on several occasions. We therefore make some recommendations aimed at better addressing the issue of mixed migration at the EU level.

3.8. Dimitrov, A. (2023). Providing military assistance to Ukraine: ethical concerns and economic aspects in the EU. V Forum Internazionale del Gran Sasso - Un Nuovo Rinascimento per L'europa: Il Ruolo della Ricerca e della Formazione, pp. 767-784.

Резюме

Публикацията анализира политическите, икономическите и етичните причини зад решението на правителството дали да предостави или не (смъртоносна) военна подкрепа на Украйна в контекста на руската инвазия, започнала на 24 февруари 2022 г. Към момента на писане хиляди са убитите и ранени цивилни, а милиони украинци потърсиха убежище в

други европейски държави. Войната засегна сериозно много страни както в икономически, така и в политически план, което е особено видимо в някои от държавите-членки на ЕС. От икономическа гледна точка най-очевидната последица е рязкото покачване на цените на енергията и други стоки. От политическа гледна точка войната доведе до задълбочаване на вече съществуващите политически разделения и засилване на популизма и цинизма. Две основни теми се превърнаха в ябълка на раздора: икономическите санкции, наложени на Руската федерация, и (смъртоносна) военна помощ за Украйна. За всяка отделна държава решението да подкрепи или отхвърли подобни предложения е неразривно свързано с избори, които също са етични по своята същност. Във връзка с това авторът разглежда възможността за етичен отговор на войната се в Украйна. Има ли всяка държава морално задължение да защитава Устава на ООН, по-специално правото на друга държава да запази своята независимост и териториална цялост? Достатъчно ли е просто да осъдим руската инвазия и да наложим санкции, които на теория считаме за достатъчни, за да накарат агресора да промени курса си на действие и да потърси мирно разрешаване на конфликта? Списъкът с въпроси може да продължи безкрайно. В този ред на мисли, статията се опитва да разгледа от етична гледна точка предоставянето на военна подкрепа от държавите-членки на ЕС за Украйна. Същевременно се изследват и някои икономически аспекти на този избор, както и съответно при отказ от предоставяне на такава помощ.

Abstract

The paper analyses the political, economic, and ethical reasons behind a government's decision whether to provide or not (lethal) military support to Ukraine in the context of the Russian invasion that began on 24 February 2022. With thousands of civilians killed and many more injured, millions of Ukrainians have sought refuge in other European states. The war has severely affected many countries in both economic and political terms, which has been especially visible in some of the EU member states. From an economic perspective, the most evident consequence has been the sharp rise in prices of energy and other commodities. From a political perspective, the war has led to further political divisions and an increase in populism and cynicism. Two main topics have become a bone of contention: the economic sanctions imposed on the Russian Federation and the (lethal) military assistance to Ukraine. For every single country, the decision to support or reject such proposals is inextricably linked to choices that are also ethical in their nature. Concerning this, the author looks at the possibility for an ethical response to what has been happening in Ukraine since February 2022. Does each country have a moral obligation to protect the UN Charter, in particular the right of another state to preserve its independence and territorial integrity? Is it enough to simply condemn the Russian invasion and impose sanctions that we consider in theory sufficient to make the aggressor change its course of action and seek a peaceful resolution to the conflict? The list of questions can go on and on. In this line of thinking, the paper tries to examine the EU member states' provision of military support to Ukraine from an ethical perspective. At the same time, it explores some economic aspects of doing so, and, respectively upon refusal to provide such assistance.

3.9. Dimitrov, A., Arutunyan, A. (2023). *The Impact of EU Funds on Social Policy and Methodologies for the Evaluation of their Use.* in S. Tsolakidou (co- ord.). *Social policies of Vulnerable Groups and the Media*, p. 180-191.

Резюме

Публикацията има за цел да очертае някои от фондовете на Европейския съюз, с които държавите членки разполагат в подкрепа на търсещите убежище, бежанците и други уязвими групи. В тази връзка се обръща специално внимание на Фонд „Убежище, миграция и интеграция“. Авторите разкриват и някои аспекти на методологиите, използвани при оценката на въздействието на тези фондове, както и различни методологични подходи при оценката на публичните политики и програми.

Abstract

This paper aims to outline some of the European Union funds that the Member States have at their disposal in supporting asylum seekers, refugees, and other vulnerable groups. Regarding this, it pays particular attention to the Asylum, Migration and Integration Fund. The authors also reveal some of the aspects of the methodologies used in the assessment of the impact of these funds, as well as various methodological approaches in the evaluation of public policies and programmes.

3.10. Dimitrov, A., Arutunyan, A. (2022). *Ethical Approach to Trauma*, in S. Tsolakidou (coord.) *Vulnerable Groups and Trauma*, e-book 4 (pp. 159-167) in ERMIScom project, *Common curricula for diversity: education in media and integration of vulnerable groups*. Athens: National Kapodistrian University of Athens.

Резюме

Публикацията се фокусира върху защитната позиция, която политическите актьори, медиите и обикновените граждани заемат по отношение на потоците от бежанци и мигранти и техните етични аспекти. Авторите твърдят, че подобна позиция може да бъде провокирана от страхове, свързани с неизвестното, някои инциденти, инсинуации и дори пропаганда, което води до формирането на определени обобщени поведения спрямо новодошлите. Въпреки това, и двете позиции, в полза или против разпределението на бежанци и интензивните потоци от търсещи убежище, са широко разпространени, следователно те предполагат определени етични опасения. Само в ЕС потоците от бежанци и мигранти се разглеждат от мнозина като криза, включваща различни политически, икономически и социални аспекти, които неизбежно включват етични съображения. Статията подчертава, че сред тях е и етичният подход към травмата, който най-често се пренебрегва на фона на политическите борби и разделения между различните групи от населението на държавите-членки на ЕС.

Abstract

This paper focuses on the defensive stand that political actors, media outlets, and ordinary citizens take when it comes to refugee and migrant flows and their ethical aspects. The authors argue that such a position can be provoked by fears related to the unknown, some incidents, insinuations, and even propaganda, which leads to the formation of certain generalized behaviors

towards newcomers. Still, both positions, in favor of or against refugee allocation and intensive flows of asylum seekers, are widely diffused, hence they imply certain ethical concerns. In the EU alone, the refugee and migrant flows have been regarded by many as a crisis involving different political, economic, and social aspects, which inevitably involve ethical considerations. The paper highlights that among these is also the ethical approach to trauma, which is more often than not neglected against the background of political struggles and divisions among different groups of the population of the EU member states.

3.11. Dimitrov, A. & Pavlov, V. (2022). *Covid-19 Impact on Higher Education: Perceptions among University Teachers in Bulgaria*. Educational Alternatives, Vol. 20, 73-84.

Резюме

Висшето образование е силно засегнато от пандемията от COVID-19. Въпреки че преходът към онлайн обучение първоначално се възприемаше като успех, впоследствие тази форма на обучение и продължаващите неясноти относно провеждането на занятията генерират много критични мнения както от преподаватели, така и от студенти. Това изследване се основава на анкета сред 194 университетски преподаватели от двадесет висши учебни заведения от всички статистически региони на България относно техните възприятия за въздействието на Ковид-19 върху системата на висшето образование в страната, включително по отношение на преподавателската и изследователската им дейност. Отговорите на респондентите разкриват като цяло нежелание на преподавателския състав за онлайн формата на образование, особено по отношение на качеството. Въз основа на резултатите от анкетата се твърди, че макар пандемичната ситуация да успя да създаде нови възможности за развитие на системата на висшето образование, този сектор не бива да се свежда просто до поредната форма на бизнес.

Изследването разкрива някои от слабостите, свързани с висшето образование в пандемична обстановка, поради което подчертава, че е от голямо значение много внимателно да се преразгледат и отсеят добрите практики, като от особено значение в постоянната и прозрачна комуникация между академичната общност и държавата.

Abstract

Higher education has been severely affected by the COVID-19 pandemic. Although the transition to online learning was initially seen as a success, subsequently this form of education and the ongoing ambiguities regarding the conduct of classes have been generating many critical opinions from both teachers and students. This study is based on a survey among 194 university professors from 20 higher education institutions from all statistical regions in Bulgaria about their perceptions of the impact of COVID-19 on the higher education system in the country, including in terms of their teaching and research activities. The respondents' answers reveal generally an unwillingness among the teaching staff to teach in an online form of education, especially when it comes to quality. Based on the survey results, we claim that whereas the pandemic situation has created new opportunities for the development of the higher education system, this sector should not be limited to simply another form of business.

The study reveals some of the weaknesses associated with the Bulgarian higher education system in a pandemic situation, therefore emphasizing that it is of great importance to carefully

review and sift out good practices, with constant and transparent communication between the academic community and the state being of particular importance.

3.12. Dimitrov, A. (2022). COVID-19 pandemic: Rethinking defence spending in Bulgaria. *UNWE Yearbook*. 01/2022. Publishing House – UNWE, 25-39. <https://doi.org/10.37075/YB.2021.1.02>.

Резюме

Статията изследва разходите за отбрана в България в контекста на пандемията от Ковид-19. Тя анализира военните разходи както в регионален, така и в национален мащаб и се опитва да сравни периода след финансовата и икономическа криза през първото десетилетие на 21-ви век с пандемичната ситуация, през която преминават страната и светът. Авторът твърди, че е малко вероятно постоянно променящият се пейзаж на заплахите да доведе до значително намаляване на разходите за отбрана, като същевременно изисква преосмислянето им в България с фокус върху инвестициите в технологии и свързани с тях дейности. Поради продължаващата пандемия и факта, че е минало сравнително малко време от нейното възникване, част от направените заключения следва да се разглеждат предимно от перспективна гледна точка.

Abstract

This paper investigates defence spending in Bulgaria in the context of the COVID-19 pandemic. It analyses military expenditures on both regional and national scales and tries to compare the post-financial and economic crisis period of the first decade of the 21st century to the current pandemic situation. The paper argues that it is unlikely that the ever-evolving threat landscape will lead to a significant decrease in defence spending, while requiring its rethinking in Bulgaria with a focus on investments in technologies and related activities. Due to the ongoing pandemic and the fact that relatively little time has passed since its emergence, part of the conclusions drawn are primarily prospective in nature.

3.13. Димитров, А. (2021). Висше образование в България - инструмент за ограничаване на изтичането на мозъци от страната. *Научни трудове на УНСС (1)*, 385-400.

Резюме

Настоящата публикация разглежда съществуващи пропуски и недостатъци в система на висшето образование в България, които допринасят за „изтичането на мозъци“. Статията анализира публично достъпни документи, данни и други информационни източници и предлага мерки, насочени към привличане на бъдещи студенти от България и чужбина чрез подобряване на качеството на висшето образование. Застъпва се твърдението, че в университетските учебни програми следва да отразяват не само интересите на бизнеса, но и националния и между-народен контекст и нуждите на обществото.

Abstract

This publication examines existing gaps and shortcomings in the higher education system in Bulgaria that contribute to the “brain drain”. The article analyzes publicly available documents, data and other information sources and proposes measures aimed at attracting future students from Bulgaria and abroad by improving the quality of higher education. It argues that university curricula should reflect not only the interests of business, but also the national and international context and the needs of society.

3.14. Dimitrov, A. (2020). *Teaching Peace Studies at the Higher Education Level in Bulgaria: an exotic idea or a necessity. Journal of International Scientific Publications. Educational Alternatives, Volume 18, pp. 45-59, ISSN 1314-7277*

Резюме

Изследванията на мира представляват полезен инструмент за борба с последиците от въоръжените конфликти, както и за предотвратяването им. Въпреки това и въпреки съществуващите предизвикателства по отношение на демографските тенденции, етническото напрежение и потоците от бежанци и мигранти, образованието, свързано с изследвания на мира на ниво висше образование в Република България все още не е развито, за да отговори на днешните предизвикателства пред мира и сигурността. Нещо повече, образователната система остава силно зависима от държавното финансиране, което от своя страна води до липса на разбиране за значението на мирните изследвания и дори до някои противоречиви практики по отношение на висшето образование в страната. Настоящата статия изследва настоящите предизвикателства пред прилагането на програми за изследвания на мира на ниво висше образование в България и заявява, че образователната система в това отношение не трябва да зависи само от държавното финансиране и нуждите на пазара на труда. Вземайки това предвид и въз основа както на количествени, така и на качествени данни, изследването се опитва да повиши осведомеността относно важността на наличието на програми за изследвания на мира на равнище висше образование в България, както и да провокира дискусии по темата сред университетски преподаватели и изследователи.

Abstract

Peace studies represent an important tool to fight the repercussions of armed conflicts as well as to prevent them from occurring. Nonetheless and despite the existing challenges in terms of demographic trends, ethnic tensions, and the refugee and migrant flows, peace studies education in the Republic of Bulgaria at the tertiary education level has not still been developed to meet today's peace and security challenges. What is more, the education system remains highly dependable on state funding, which in turn results in a lack of understanding of the importance of peace studies and even in some controversial practices regarding higher education in the country. The present paper explores the current challenges to implementing peace studies programmes at the higher education level in Bulgaria, and states that the education system in terms of peace studies should not depend only on state funding and market necessities. Taking this into account, and based on both quantitative and qualitative data, the paper is trying to raise awareness of the

importance of having peace studies programmes at the tertiary education level in Bulgaria, as well as to provoke discussions on the topic among university teachers and researchers.

- 3.15. Димитров, А. (2019). *Съпротива срещу промяната: основно препятствие пред управлението на институционални промени в Министерство на вътрешните работи на Република България*. Сборник с доклади от кръгла маса на тема „Управление на институционалната промяна“, Издателски комплекс – УНСС, с. 103-112, ISBN 978-619-232-269-4.**

Резюме

Въвеждането на институционални промени в държавни структури има за цел да подобри тяхното функциониране, което от своя страна да засили предоставянето на съответните стоки и услуги в полза на обществото. Такива промени често са свързани с редица обстоятелства, породени от контекста, в който оперира съответната организация, като влияние оказват множество политически, икономически и социални фактори. Поради тази причина управлението на институционални промени е съпътствано от предизвикателства, чието преодоляване в много случаи се оказва трудна задача, което пък на свой ред не рядко води до неуспех в тази насока. Настоящият доклад дискутира едно от тези предизвикателства в рамките на Министерство на вътрешните работи на Република България, а именно – съпротивата срещу институционални промени, както и възможните начини за нейното преодоляване, като се разглеждат редица фактори: от подбора на персонал до ролята на обществото.

Abstract

The introduction of institutional changes in state institutions aims to improve their functioning, thus providing relevant goods or services for the benefit of the public. Such changes are often linked to a number of circumstances, arising from the context in which the given organization operates, with multiple political, economic, and social factors influencing it. For this reason, institutional change management is accompanied by different challenges, which in many cases are difficult to overcome, and that in turn often leads to failure in this regard. This report discusses one of these challenges, namely the resistance to institutional changes in the Ministry of Interior of the Republic of Bulgaria and possible ways of overcoming it, considering a host of factors, from staff recruitment to the role of the public.

- 3.16. Dimitrov, A. (2019). *Challenges of Fighting Illicit Trade in Tobacco Products in Bulgaria*. In Dimitrov, D. et al. (Eds). *International Conference on Combating Illicit Tobacco Trade and Related Crimes. 29th-31st October [2018]*, Sofia UNWE Publishing Complex, pp. 136-150, ISBN 978-619-232-220-5.**

Резюме

Докладът е фокусиран върху настоящите предизвикателства в борбата с незаконната търговия с тютюневи изделия (НТТИ) в Република България. Докато мнозина са склонни да вярват, че корумпирани държавни служители са най-виновните за потоците от контрабандни и фалшиви цигари, публикацията се опитва да разгледа проблема от икономическа гледна точка по отношение на потребителите на тютюневи изделия и тяхното отношение към

незаконните дейности. Авторът твърди, че предизвикателствата в борбата с НТТИ в България се определят предимно от политическата нестабилност и възприятията на потребителите, като предлага и мерки за засилване на борбата с този вид престъпна дейност.

Abstract

This paper focuses on the current challenges of tackling illicit trade in tobacco products (ITTP) in the Republic of Bulgaria. Whereas many tend to believe that corrupt state officials are those to blame most for the contraband and counterfeit cigarette flows, the publication tries to examine the issue from an economic perspective in terms of the tobacco product consumers and their attitudes towards illegal activities. The paper argues that the challenges of fighting the ITTP in Bulgaria are predominantly determined by political instability and consumers' perceptions and suggests certain measures to enhance the fight against this type of criminal activity.

3.17. Dimitrov, A. & Angelov, G. (2017). Refugee Integration in the EU: Challenges and Economic Impact, *Economic Alternatives*. Issue 4, pp. 584-600. <https://www.unwe.bg/eajournal/en/journalissues/article/12819>.

Резюме

Настоящата публикация има за цел да обърне внимание на някои предизвикателства и икономически аспекти на интеграцията на бежанците в Европейския съюз и да разгледа интеграцията на хората, получили статут на бежанец и субсидиарна закрила, като съществен фактор за тяхното приемане от местното население и за облекчаване на икономическата тежест за всички държави-членки. Неуспех в интеграцията на големия брой бежанци би застрашило целостта на ЕС и би увеличило разликата в икономическо и социално отношение между местните жители и жителите на трети страни, създавайки благоприятна среда за престъпни и терористични групи. В този контекст статията твърди, че без задълбочен анализ на местната икономика в дългосрочен план и без включване на местното население по прозрачен начин в интеграцията на бежанците, няма да се постигне значителен успех, докато настоящите предизвикателства ще продължат да съществуват и да се влошават.

Изследването обръща специално внимание на предизвикателствата пред интеграцията на бежанците в България, където политическите участници използват бежанската и мигрантската криза за свои собствени цели, създавайки по този начин напрежение сред местните хора, докато държавата се разглежда главно като транзитна точка за мигрантите. Публикацията също така има за цел да повиши осведомеността за важността на образованието за всички деца бежанци и тези, които биха искали да получат висше образование или по-висока академична степен, като по този начин се превърнат в пример за следване.

Abstract

This paper aims to bring attention to some challenges and economic aspects of the refugee integration in the European Union and address the integration of people granted refugee status and subsidiary protection as an essential factor for their acceptance by the local population and for the relief of the economic burden on all Member States. Failing to integrate the large number of

refugees would put at risk the integrity of the EU and increase the gap in economic and social terms between natives and residents of third countries, creating a breeding ground for criminal and terrorist groups. In this context, the paper argues that without a thorough analysis of the local economy in the long term and without involving the local population in a transparent way in the integration of refugees, not much success will be made while the current challenges will persist and worsen.

The present study pays particular attention to the challenges of integrating refugees in Bulgaria where political actors use the refugee and migrant crisis for its own purposes, thereby creating tensions among the local people while regarding the country mainly as a transit one. Finally, the study is aimed at raising awareness of the importance of education for all refugee children and those who would like to pursue a university or higher academic degree, which thus are a suit to follow. For the purposes of this paper a case study and statistical analysis have been used, while any data available after 1 April 2017 falls outside its scope.

- 3.18. Remler, P., Dimitrov, A., Goda, S., Jüngling, K., Kemoklidze, N., Lebanidze, B., ... & Schmidt, H. J. (2016). *Protracted Conflicts in the OSCE Area: Innovative Approaches for Co-Operation in the Conflict Zones*. Centre for OSCE Research at the Institute for Peace and Security Policy (IFSH) at the University of Hamburg, ISBN 978-3-00-055097-3. [https://www.ifsh.de/file/osce-network-publications/Protracted Conflicts OSCE WEB.pdf](https://www.ifsh.de/file/osce-network-publications/Protracted_Conflicts_OSCE_WEB.pdf).**

Резюме

Публикацията и проектът, на който се основава тя, имат за цел да предоставят набор от иновативни начини, по които международната общност може да се ангажира с всички страни в четирите така наречени „замразени конфликти“ – продължителни конфликти на територията на бившия СССР, които включват конфликтите в Карабах, Абхазия, Южна Осетия и Приднестровието. Ангажираността, препоръчана в публикацията, не засяга съществуващото участие на международната общност, и по-специално на ОССЕ, в медиационните усилия за разрешаване на конфликтите; по-скоро тя е достъпна за цялата международна общност, а не само за страните, участващи в медиацията. Целта на ангажирането е да се подобрят перспективите за всеобхватно разрешаване на конфликтите чрез подобряване на сигурността, икономическите и социалните условия за цялото население в конфликтните зони.

Abstract

The publication and the project on which the paper is based, aims to provide a menu of innovative ways in which the international community can engage with all sides in the four so-called “frozen conflicts” – protracted conflicts on the territory of the former USSR that include the Karabakh, Abkhazia, South Ossetia, and Transdnestria conflicts. The engagement it is recommended in the paper does not impinge upon the existing participation of the international community, and in particular the OSCE, in mediation efforts to resolve the conflicts; rather, it is available to the entire international community, not just those countries involved in mediation. The aim of engagement is to improve the prospects for comprehensive resolution of the conflicts by improving security, economic, and social conditions for all populations in the conflict zones.

3.19. Димитров, А. (2017). *Миграция към ЕС – митове и реалности. Икономически предизвикателства: миграция, глобализация, устойчивост, политики: международна научна конференция. София, 21-22 октомври 2016 г. ИК – УНСС, 99-105, ISBN 978-954-644-986-3*

Резюме

Докладът се стреми да хвърли светлина върху основните движещи сили на миграционните потоци към Европейския съюз в последните години. Поддържа се твърдението, че те ще продължават да бъдат водеща тема в политическия ред на страните-членки и в близко бъдеще, поради което се налага преосмисляне на съвременните политики за справяне с подобни кризи, включително по отношение на страните в конфликт.

Abstract

This paper seeks to shed light on the main drivers of migration flows towards the European Union in recent years. It argues that they will continue to be a leading theme in the political agenda of the Member States in the near future, which calls for a rethinking of the current policies to deal with such crises, including in terms of armed conflicts.

IV. Публикувана глава от колективна монография

4.1. Димитров, А., Павлов, В. (2023). Мерки за подкрепа на заетостта по време на пандемията Covid-19. В Димитров, Д. и колектив. Моделиране, анализ и оптимизиране на социално-икономическите мерки за намаляване на негативните последици от пандемията Covid-19. Авангард прима, ISBN: 978-619-239-875-0, с. 75-90.

Резюме

Пандемията Covid-19 и наложените с нея ограничителни мерки оказаха неблагоприятни ефекти върху редица сектори и аспекти на икономиката на множество страни, сред които и Република България. Сред засегнатите негативни аспекти бе и трудовата заетост, което рефлектира чрез увеличение на безработицата сред населението на страната. Цели индустрии, сметнати за уязвими и по-уязвими откъм разпространение на заболяемостта сред населението като туризма и други дейности, предлагащи услуги, изискващи директен контакт с човек, останаха затворени или силно ограничени в продължение на месеци. В такава обстановка и с цел да смекчи негативните последствия, държавата задели значителни по размери обществени ресурс, насочени за подпомагане на онези, които бяха силно ограничени в правото си да се трудят. И докато някои от тези мерки могат да се възприемат за адекватни и с известен успех, други могат да бъдат сметнати по-скоро за неудачни или с неизвестен засега резултат. Имайки предвид това, както и постоянно променящата се среда, включително по отношение на възможността от появата на нова пандемия или друга сходна ситуация, е необходимо да се идентифицират онези мерки, включително сред чуждия опит, които биха могли да бъдат възприети за прилагане в България в случай на настъпване на нова извънредна епидемична обстановка. За тази цел

настоящата глава разглежда влиянието върху заетостта на наложените на национално ниво и на равнище Европейски съюз ограничителни мерки за борба с разпространението на Covid-19.

Abstract

The COVID-19 pandemic and the restrictive measures imposed with it have had adverse effects on a number of sectors and aspects of the economy of many countries, including the Republic of Bulgaria. Among the negative aspects affected was employment, which is reflected in an increase in unemployment among the country's population. Entire industries considered vulnerable and more vulnerable to the spread of the disease among the population, such as tourism and other activities offering services requiring direct contact with an individual, remained closed or severely restricted for months. In such a situation, and in order to mitigate the negative consequences, the state has allocated significant public resources aimed at supporting those who were severely restricted in their right to work. And while some of these measures can be perceived as adequate and with some success, others can be considered rather unsuccessful or with an unknown result for now. Given this, as well as the constantly changing environment, including the possibility of a new pandemic or other similar situations, it is necessary to identify those measures, including those from foreign experience, that could be adopted for implementation in Bulgaria in the event of a new emergency epidemic situation. To this end, this chapter examines the impact on employment of the restrictive measures imposed at national and European Union levels to combat the spread of COVID-19.

4.2. Михаил, А. К., Рамацоти, М., & Димитров, А. (2025). Насоки за сигурността на хуманитарните работници в рисковни зони. София: Нова Звезда, 190 с. ISBN: 978-619-198-197-7.

Резюме

Всяка година голям брой хуманитарни работници, мисионери, журналисти, дипломати, персонал на мултинационални компании и туристи стават жертва на насилието, станало характерно за много зони по света. В основата на това насилие стоят различни въоръжени конфликти, политически и религиозни напрежения, все по-разпространени форми на престъпност в големите африкански, азиатски и южноамерикански метрополиси, без да се изключва и влиянието на въоръжени конфликти в други части от света. Подобни феномени често се смесват, причинявайки хаос и насилие в широк мащаб, а всичко това превръща риска в неизменен компонент от концепцията за самото пътуване или работа в чужбина, особено в определени региони от земното кълбо. На този фон в световен мащаб съществуват различни структури, занимаващи се с подготовката на хуманитарен персонал, в зависимост от конкретната държава. В същото време има и страни, в които не съществува институционален механизъм, който да подготвя служителите на неправителствени организации (НПО), религиозни мисии, частни (мултинационални) компании и всеки друг, пътуващ по работа в зони с усложнена среда за сигурност.

Настоящата книга предлага на онези, на които им предстои пътуване или се намират в рисковни зони, база от познания, полезни за управлението както на собствената им сигурност, така и от гледна точка на организацията, от която те са част. Фокусът пада върху организационни аспекти, предоставяйки редица фундаментални принципи за повишаване

на сигурността на съответната мисия, компания, проект или служба, за която раководители и администратори носят отговорност.

В структурно отношение книгата включва осем глави. В първата от тях е представена накратко хуманитарната дейност, включително съвременните предизвикателства пред нейното осъществяване.

Втора глава е посветена на особеностите на работата в несигурна среда, пред която се изправя почти всеки един служител в рискована зона. Трета глава представя модели за сигурност за следване при провеждане на хуманитарни мисии и се обосновава важноста на придържането към подобни модели, като се посочват и описват важни техни аспекти.

В четвърта глава се обръща специално внимание на оценяването, планирането и организирането при провеждането на хуманитарни мисии, като специално място е отделено на отговорностите при вземането на решения, свързани със сигурността на мисията и нейния персонал.

Взаимодействието с различните видове военни участници е застъпено в пета глава, като се предлагат подходи за изграждане и поддържане на отношения с тях в зависимост от това дали става въпрос за редовни войски, милиции, или въоръжен ескорт.

Шеста глава включва два много важни аспекта при участието в цивилни мисии на терен, а именно договаряне и оцеляване в различни по вид ситуации – от постигане на ценови отстъпки при закупуването и доставянето на конкретен продукт до завръщането на от-влечен служител от мисията.

Седма глава разглежда сигурността от гледна точка на отделния индивид и група и в тази връзка взаимодействието между тях като основен елемент на сигурността. Особено място тук заема важноста от наличието и придържането към етичен кодекс, тъй като поведението на отделните членове на мисията може да допринесе за нейното по-добро интегриране или отхвърляне в социалния контекст, в който тя се развива.

В осма глава намират място други важни особености, с които всеки работещ или имащ намерение да работи в рискови зони би следвало да е запознат. Тук попадат видове оборудване, начин на мислене и добри практики за прилагане в реални ситуации на терен.

Abstract

Every year, a large number of humanitarian workers, missionaries, journalists, diplomats, staff of multinational companies, and tourists become victims of violence that has become characteristic of many areas of the world. At the heart of this violence are various armed conflicts, political and religious tensions, increasingly widespread forms of crime in the large African, Asian, and South American metropolises, without excluding the influence of armed conflicts in other parts of the world. Such phenomena often mix, causing chaos and violence on a large scale, and all this makes risk an invariable component of the concept of traveling or working abroad, especially in certain regions of the globe. Against this background, there are various structures worldwide that deal with the training of humanitarian personnel, depending on the specific country. At the same time, there are also countries in which there is no institutional mechanism to prepare employees of non-governmental organizations (NGOs), religious missions, private (multinational) companies, and anyone else traveling on business in areas with a complicated security environment.

This book offers those who are about to travel or are already in risk areas a knowledge base useful for managing both their own security and that of the organization of which they are a part. The focus falls on organizational aspects, providing a number of fundamental principles for

increasing the security of the respective mission, company, project or service for which managers and administrators are responsible.

The book has eight chapters. The first chapter briefly presents humanitarian work and the challenges it faces today.

Chapter 2 covers specifics of working in an insecure environment, which almost every employee in a risk zone faces.

Chapter 3 presents security models to follow when conducting humanitarian missions and justifies the importance of adhering to such models, indicating and describing their important aspects.

Chapter 4 pays particular attention to the assessment, planning and organization of humanitarian missions, with a special place given to the responsibilities in making decisions related to the security of the mission and its personnel.

Interaction with different types of military actors is covered in Chapter 5, offering approaches for building and maintaining relationships with them depending on whether they are regular troops, militia, or armed escorts.

Chapter 6 includes two very important aspects of participating in civilian missions in the field, namely negotiation and survival in various types of situations, from achieving price discounts when purchasing and delivering a specific product to the return of a kidnapped employee from the mission.

Chapter 7 examines security from the perspective of the individual and the group, and in this regard, the interaction between them is a fundamental element of security. A special place here is occupied by the importance of having and adhering to a code of ethics, since the behavior of individual members of the mission can contribute to its better integration or rejection in the social context in which it develops.

Chapter 8 contains other important features that anyone working or intending to work in risk areas should be familiar with. This includes types of equipment, ways of thinking, and good practices for application in the field.

V. Учебник

Димитров, А. (2024). Операции в подкрепа на международния мир и сигурност. ИК - УНСС. София. 248 с.

Резюме

Учебникът насочва вниманието към основни въпроси, свързани с операциите в подкрепа на международния мир и сигурност – от тяхното планиране и разполагане до факторите, които стоят зад решението на една държава да участва в тях. Особено внимание е обърнато на някои съвременни аспекти, които имат влияние върху сектора за сигурност и отбрана и извън разглежданите операции, като например ролята на жените, въпросът за употребата на сила от страна на международните контингенти в дадена хостстрана и използването на частни компании за постигане на заложените в мандата на една операция цели.

На тази основа учебникът насочва вниманието към полезността от провеждането на мирни операции за постигането и поддържането на международен мир и сигурност,

включително за хостстраната и участващите в тях с персонал или посредством предоставянето на финансови ресурси държави. Това се отнася в пълна степен и за българската държава, поради което учебникът има за основна цел да предостави важни и необходими знания на обучаващите се студенти относно ОПММС. В същото време се прави опит да се привлече по-голямо внимание към необходимостта от по- активно участие на Република България в планирането и провеждането на мирни операции

Учебникът е предназначен за обучение по дисциплината „Операции в подкрепа на мира и сигурността“, преподавана пред студенти в магистърска степен от специалност „Национална и глобална сигурност“ към катедра „Национална и регионална сигурност“ в УНСС, но може да бъде полезен в обучението и по други дисциплини от сферата на отбраната и сигурността и международните отношения.

Учебникът е разделен на девет глави, чиято структура цели постепенно да представи на читателя конкретни знания и надграждащо разбиране за същността на операциите в подкрепа на международния мир и сигурност.

Първа глава е посветена на основни термини и понятия от областта на изследванията на мира и конфликтите. Нейната цел е запознаване с ключовата терминология, имаща пряко отношение към провеждането на ОПММС, включително спрямо при- чините за тяхното формиране и разполагане и резултатите, до които те водят.

Във втора глава намират място основните организации, провеждащи мирни операции. Това са ООН, НАТО, ЕС, ОССЕ и АС, които поради своята специфика (държави членки, географско местоположение, историческа обосновка и очаквания) заслужават особено внимание. С цел по-доброто разбиране на същността на провежданите от тях операции за някои от тях са представени и конкретни казуси (случаи от практиката).

Трета глава е посветена на един по-малко изследван въпрос, а именно – икономическите аспекти на провежданите мирни операции. Вниманието се насочва както към последствията в икономическо отношение в хостстраната, така и към онези, възникващи в страните, предоставящи персонал и/или финансови ресурси за провеждането на операции на международната общност.

В четвърта глава е направен анализ на българското участие в мирни операции. На преден план се извеждат конкретни предизвикателства, стоящи пред вземащите решения, като например финансови ограничения, липса на обществена подкрепа и проблеми с рекрутирането и подготовката на необходимия персонал. В края на главата са поместени и два случая от практиката, отнасящи се до активното участие на България в две мирни операции, съответно UNTAC в Камбоджа и мисията на НАТО „Решителна подкрепа“ в Афганистан.

Пета глава насочва вниманието към военно-политически и други аспекти при вземането на решения за участието на България в операции в подкрепа на международния мир и сигурност. Разглеждат се фактори, които оказват влияние както върху отделния индивид, така и върху вземащите решения: от политически, през икономически и финансово обусловени, до социални и дори идеологически базирани. Във връзка с това са изведени и основни предизвикателства, стоящи през вземащите решение, сред които и нуждата от обществена подкрепа.

Гражданско-военните отношения по време на мирни операции намират своето място в шеста глава. Обърнато е внимание на координацията между военните и цивилните компоненти в рамките на ООН, НАТО и ЕС. Като важен елемент от провеждането на

операциите в подкрепа на международния мир и сигурност в тази глава са представени и някои аспекти на взаимодействието на персонала с местното население.

Седма глава хвърля светлина върху ролята на жените в мирните операции, включително върху някои положителни аспекти от тяхното присъствие на терен, както и върху предизвикателствата, стоящи пред по-широкото им участие. Направен е преглед на основни стратегически документи и насоки в рамките на международни организации за по-активно включване на жените в провежданите от тях мирни операции.

В осма глава е анализиран въпросът за защитата на цивилни по време на провежданите операции в подкрепа на международния мир и сигурност. Поместени са подходи и насоки за защитата на цивилни лица, като е отчетена и ролята на използването на цивилни като жив щит по време на въоръжени конфликти.

Последната, девета глава е посветена на други основни предизвикателства пред (успешното) провеждане на мирните операции, произлизащи преди всичко от съвременната среда за сигурност, както и от политическото, икономическото и демографското развитие в глобален мащаб в последните няколко десетилетия. Като такива са посочени противопоставянето между установения международен ред и съвременните измерения на света, употребата на сила в мирни операции и прибягването до услугите на частни военни компании и частни компании за сигурност в постигането и опазването на мира и сигурността.

Abstract

The textbook focuses on key issues related to operations in support of international peace and security – from their planning and deployment to the factors behind a country's decision to participate in them. Particular attention is paid to some contemporary aspects that have an impact on the security and defence sector beyond the operations under consideration, such as the role of women, the issue of the use of force by international contingents in a given host country, and the use of private companies to achieve the objectives set out in the mandate of an operation.

On this basis, the textbook draws attention to the usefulness of conducting peace operations for achieving and maintaining international peace and security, including for the host country and the countries participating in them with personnel or through the provision of financial resources. This fully applies to the Bulgarian state, which is why the main goal of the textbook is to provide important and necessary knowledge to students studying "Peace operations". At the same time, an attempt is made to draw greater attention to the need for a more active participation of the Republic of Bulgaria in the planning and conduct of peace operations.

The textbook is intended for training in the discipline "Peace operations", taught to master's degree students in the specialty "National and Global Security" at the Department of "National and Regional Security" at the UNWE, but it can be useful in training in other disciplines in the field of defence and security and international relations.

The textbook is divided into nine chapters, the structure of which aims to gradually present the reader with specific knowledge and an advanced understanding of the essence of operations in support of international peace and security.

Chapter 1 is devoted to basic terms and concepts from the field of peace and conflict studies. Its purpose is to familiarize oneself with the key terminology directly related to the conduct of peace operations, including the reasons for their formation and deployment, and the results they lead to.

Chapter 2 presents the main organizations conducting peace operations. These are the UN, NATO, EU, OSCE, and AU, which, due to their specificity (member states, geographical location, historical justification, and expectations), deserve special attention. In order to better understand the essence of the operations conducted by them, specific case studies (case studies) are presented for some of them.

Chapter 3 is devoted to a less researched issue, namely, the economic aspects of the conducted peace operations. Attention is drawn to both the economic consequences in the host country and those arising in the countries providing personnel and/or financial resources for the conduct of operations of the international community.

Chapter 4 provides an analysis of Bulgarian participation in peace operations. Specific challenges facing decision-makers are highlighted, such as financial constraints, lack of public support, and problems with recruiting and training the necessary personnel. At the end of the chapter, two case studies are presented, relating to Bulgaria's active participation in two peace operations, respectively, UNTAC in Cambodia and the NATO "Resolute Support" mission in Afghanistan.

Chapter 5 focuses on military-political and other aspects of decision-making regarding Bulgaria's participation in peace operations. Factors that influence both the individual and the decision-makers are examined: from political, through economic and financial, to social and even ideologically based. In this regard, the main challenges facing decision-makers are also highlighted, including the need for public support.

Civil-military relations during peace operations are regarded in Chapter 6. Attention is paid to the coordination between the military and civilian components within the UN, NATO, and the EU. As an important element of conducting operations in support of international peace and security, this chapter also presents some aspects of the interaction of personnel with the local population.

Chapter 7 sheds light on the role of women in peace operations, including some positive aspects of their presence in the field, as well as the challenges facing their wider participation. A review is made of key strategic documents and guidelines within international organizations for a more active inclusion of women in their peace operations.

Chapter 8 analyzes the issue of the protection of civilians during peace operations. Approaches and guidelines for the protection of civilians are presented, and the role of the use of civilians as human shields during armed conflicts is also taken into account.

Chapter 9 regards other major challenges to the (successful) conduct of peace operations, arising primarily from the modern security environment, as well as from political, economic, and demographic developments on a global scale in the last few decades. As such, the opposition between the established international order and the modern dimensions of the world, the use of force in peace operations, and the resort to the services of private military companies and private security companies in achieving and maintaining peace and security are indicated.